

Burgerpanels Fries Sociaal Planbureau en gemeente Leeuwarden over 'iepen mienskip'

december 2016

PANEL FRYSLÂN

FRIES SOCIAAL
PLANBUREAU

Gemeente Leeuwarden

provinsje fryslân
provincie fryslân

Burgerpanels over 'iepen mienskip'

Mienschipsmonitor gestart in Fryslân

Het is weinig mensen ontgaan dat Leeuwarden-Fryslân in 2018 Culturele Hoofdstad van Europa is. Van de panelleden is 96% hiervan op de hoogte. Naast de feestelijke en culturele activiteiten is het ook een middel om voor de lange termijn een impuls te geven aan de ontwikkeling van de gemeente Leeuwarden en Fryslân. De kracht van de gemeenschap staat hierbij centraal. De term 'iepen mienskip' (open gemeenschap) zingt rond in Fryslân. De term 'mienskip' komt voort uit tijden waarin de strijd tegen het water mensen ertoe aanzette de krachten te bundelen en talenten te delen om gezamenlijk terpen en dijken te bouwen. De toevoeging van 'iepen' benadrukt een naar buiten gerichte, 21e eeuwse versie van het Friese gemeenschapsgevoel (**Bidbook LWD2018**). De definitie die door Culturele Hoofdstad 2018 wordt gebruikt is: 'De kracht van de Friezen, hun onderlinge verbondenheid. Met de blik naar buiten. Naar de rest van Nederland en Europa' (www.2018.nl). Maar hoe kan dit worden gemeten? Weten mensen wat ermee wordt bedoeld? Wat verstaat men er onder? Is er sprake van een open gemeenschap in Fryslân? De Provincie, gemeente Leeuwarden en het Fries Sociaal Planbureau (FSP) hebben de handen ineen geslagen en een vragenlijst ontwikkeld en die voorgelegd aan de burgerpanels van de gemeente Leeuwarden en die van het FSP. De resultaten hiervan presenteren wij in dit rapport. Dit onderzoek wordt herhaald in 2018 om zo de ontwikkeling te monitoren.

620
Gemeente
Leeuwarden

1.277
Fries Sociaal
Planbureau

1.897
RESPONDENTEN

46%

54%

47%

platteland
< 5000 inwoners

53%

regionale stedelijke centra
> 5000 inwoners

22%

alleenstaanden

Meten 'iepen mienskip'

Nieuw begrip vraagt om nieuwe aanpak

Omdat de begrippen 'iepen' en 'mienskip' nog niet eerder zijn gemeten zijn aan de Friese panelleden vragen uit soortgelijke onderzoeken voorgelegd. Na het analyseren van de antwoorden zijn twee scores van 1 tot 5 berekend: één voor 'iepen' en één voor 'mienskip', waarbij 5 de hoogste score is. De metingen zijn gedaan op buurtniveau. Een buurt kan op verschillende manieren worden gedefinieerd en het is aan de panelleden overgelaten om te bepalen wat zij als hun buurt ervaren. De buurt is dus wat de leden zelf ervaren als hun buurt. In deze rapportage ligt de nadruk daarom op de ervaren 'iepen mienskip' in de buurt. 'iepen' meet de ervaren openheid en 'mienskip' het ervaren gemeenschapsgevoel. Hoe hoger de score, hoe meer ervaren openheid of ervaren gemeenschapsgevoel.

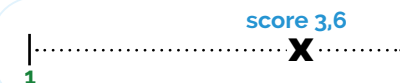
Iepen

De **iepen** score is berekend aan de hand van de volgende stellingen:

- De bewoners van mijn buurt staan open voor veranderingen
- Buurtbewoners accepteren nieuwe bewoners snel
- Het is makkelijk voor nieuwe mensen om er helemaal bij te horen in de buurt
- In mijn buurt wordt geen onderscheid gemaakt tussen de mensen die hier al (bijna) hun hele leven wonen en mensen die hier nieuw zijn
- Als iemand hier nieuw komt wonen, zal hij of zij er nooit helemaal bij horen (omgedraaid zodat een hogere score positief is)
- Buurtgenoten staan open voor mensen die anders zijn
- Nieuwe bewoners in mijn buurt stellen zich meestal spontaan voor
- Het is de verantwoordelijkheid van de buurt om nieuwe burens onderdeel te laten worden van de buurt

Mienskip

De **Mienskip** score is berekend aan de hand van de volgende stellingen:

- Veel bewoners van mijn buurt groeten elkaar
- Bijna alle bewoners van mijn buurt doen wel ergens aan mee
- De meeste mensen kunnen hier goed met elkaar overweg
- Ik ben tevreden over de bevolkingsamenstelling in mijn buurt
- Buurtbewoners organiseren veel voor de buurt
- Ik heb veel contact met andere bewoners in mijn buurt

Gemiddeld scoren de panelleden dus vrij positief op beide begrippen.

De gemiddelde score op 'iepen' is een 3,5 en voor 'mienskip' een 3,6 op een schaal van 5. Maar verschilt deze score ook voor verschillende groepen en op welke manier?

Burgerpanels verschillen in 'iepen mienskip'

De panelleden scoren vrij hoog op zowel 'iepen' als 'mienskip'. Maar hoe verschillen de scores voor verschillende groepen? Hieronder de uitslagen op een rijtje*.

Wie scoren hoger? Wie scoren lager?

	iepen	Mienskip
Inkomen		
Opleiding		
Stad (vergelijken met platteland)		
Leeftijd		
Alleenwonend		
Woontduur (0-5 jaar)		

- Hogere score
- Geen verschil
- Lagere score

Wie scoren hoger?

Vergeleken met panelleden die onder modaal verdienen scoren de leden die boven modaal verdienen hoger op 'iepen'. Ook het gemeenschapsgevoel stijgt naarmate het inkomen toeneemt. Hoe hoger het inkomen hoe meer zowel 'iepen' als 'mienskip' er wordt ervaren in de buurt. Ook blijkt dat ervaren 'mienskip' toeneemt met leeftijd. Oudere mensen ervaren dus meer gemeenschapsgevoel in de buurt. Maar leeftijd heeft geen invloed op 'iepen', leeftijd speelt hierbij dus geen rol. De leden die nul tot vijf jaar in hun buurt wonen scoren hoger op 'iepen' dan de mensen die al langer in de buurt wonen. Zij ervaren meer openheid in de buurt dan mensen die er al langer wonen. De woontduur is daarentegen niet van invloed op de ervaren 'mienskip'.

Wie scoren lager?

Vergeleken met de lager opgeleide panelleden scoren de hoger opgeleide leden lager op 'iepen'. Hoger opgeleiden ervaren minder openheid in hun buurt. Opleidingsniveau speelt geen rol bij de ervaren 'Mienskip'. Ook blijkt dat de alleenwonenden lager scoren op de ervaren gemeenschap in de buurt in vergelijking met mensen die niet alleen wonen. Er is geen verschil tussen leden die alleen wonen en leden die met mensen samenwonen wat betreft 'iepen'. Verder zien we dat de stedelingen minder 'mienskip' in hun buurt ervaren dan de leden van het platteland. Opvallend is dat er geen verschil is tussen stad en platteland met betrekking tot de ervaren openheid in de buurt.

* Opgenomen in regressie/mediatie-modellen: stad/platteland, alleenwonend, inkomen, opleiding, gender, leeftijd, en woontduur. Alleen significante effecten vermeld.

Burgerpanels over de schaduwzijde van 'mienskip'

Tot dusver is 'mienskip' uitgelegd als een positief iets, het ervaren gemeenschapsgevoel in de buurt. Maar er is ook een andere kant. Teveel verbondenheid kan ook leiden tot het graag willen vasthouden aan de status quo en terughoudendheid met betrekking tot invloeden van buiten af. Dus zonder 'iepen' (open) kan 'mienskip' tevens een andere kant hebben. Ook hierover zijn verschillende stellingen aan de panelleden voorgelegd. Over het algemeen zijn de meeste leden positief over de 'mienskip'. Het merendeel ziet niet de zogenoemde schaduwzijde van 'mienskip'. Een klein deel ervaart dit echter wel.

Lagere inkomens herkennen vaker schaduwzijde 'mienskip'

Nadere analyse* wijst uit dat er vooral verschil is tussen de inkomenscategorieën. De leden die aangeven minder dan modaal te verdienen herkennen zich vaker in deze negatieve kant van 'mienskip'. De modaal-verdienenden iets minder en de leden die bovenmodaal verdienen herkennen zich hierin het minst.

9%

is er van overtuigd dat ze er nooit echt helemaal bij zullen horen

7%

vindt dat de burens teveel op hen letten

11%

heeft het gevoel dat er achter hun rug om over hen wordt gepraat

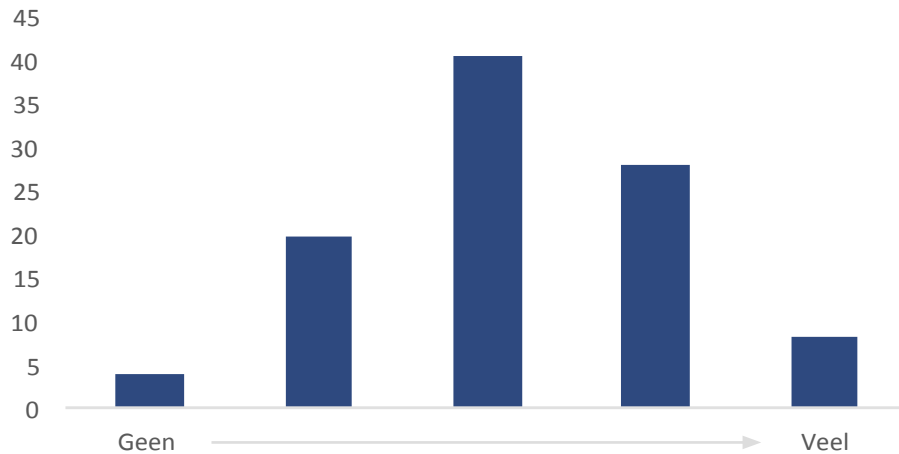
* Gecontroleerd voor: opleiding, gender, leeftijd, stad/platteland, alleenwonend en woonduur.

Burgerpanels over behoefte aan burencontact

Een onderdeel van 'mienskip' is sociaal contact met mensen in de buurt. Niet iedereen heeft behoefte aan veel contact met zijn buren. Aan de panelleden is daarom ook gevraagd in hoeverre zij daar behoefte aan hebben.

Behoeftte aan contact met buren (in procenten)

Bijna 1 op de 4 panelleden heeft weinig tot geen behoefte aan contact met buren

De panelleden konden op een 5-punts schaal aangeven in hoeverre zij behoefte hadden aan contact met de buren. Het grootste deel (40%) kiest het midden tussen veel en geen behoefte aan contact. Wat opvalt is dat bijna 1 op de 4 leden weinig (20%) tot geen (4%) behoefte heeft aan contact met de buren. Aan de andere kant heeft ruim 1 op de 3 meer dan gemiddeld (28%) tot veel (8%) behoefte aan contact. Waar zitten deze verschillen in?

Stedelingen en alleenwonenden minder behoefte aan contact, maar ervaren openheid niet minder

Aanvullende analyses* tonen aan dat vooral de stedelingen en alleenwonenden (in zowel stad als platteland) minder behoefte hebben aan contact met de buren. Ook voelen alleenwonenden en stedelingen zich minder verbonden met de buurt. Eerder zagen we dat alleenwonenden en stedelingen niet meer of minder openheid ervaren dan niet-alleenwonenden en leden van het platteland. Dat zij geen behoefte hebben aan contact met de buren en zich minder verbonden voelen met de buurt hoeft dus niet te betekenen dat zij geen openheid in de buurt ervaren.

Oudere mensen hebben meer behoefte aan contact met de buren.

* Opgenomen in regressie/mediatie-modellen: stad/platteland, alleenwonend, inkomen, opleiding, gender, leeftijd, en woontuur. Alleen significante effecten vermeld.

Burgerpanels over vertrouwen in de medemens in eigen buurt

Uit analyses van de antwoorden van de panelleden blijkt dat mensen die veel vertrouwen hebben in anderen ook meer openheid en mienskip in de buurt ervaren. Aan de panelleden is gevraagd in hoeverre men vertrouwen heeft in de mens in het algemeen en in de mensen in de eigen buurt. Vervolgens is gekeken wie er nu precies meer of minder vertrouwen heeft op beide fronten*.

79%

van de leden heeft
vertrouwen in de
medemens

89%

van de leden heeft
vertrouwen in de
mensen in eigen
buurt

Vertrouwen in de medemens in het algemeen

Panelleden met een modaal of beneden modaal inkomen hebben minder vertrouwen in de medemens dan leden met een bovenmodaal inkomen. Ditzelfde geldt voor opleiding. De hoger opgeleiden hebben meer vertrouwen in de medemens in het algemeen dan de lager opgeleiden. Tussen mannen en vrouwen is ook verschil in vertrouwen, de vrouwen hebben meer vertrouwen in de medemens dan de mannen. Daarnaast geven de oudere panelleden aan meer vertrouwen te hebben dan de jongere leden.

Vertrouwen in mensen in de eigen buurt

Wat opvalt is dat voor *vertrouwen in de mensen in de eigen buurt* niet zozeer opleiding, maar vooral inkomen bepalend is. De lagere inkomens hebben *minder vertrouwen in de mensen in de buurt* dan de hogere inkomens. Daarnaast zien we dat de stedelingen ook een stuk minder *vertrouwen* hebben in de *mensen in de buurt*, terwijl er geen verschil was in *algemeen vertrouwen* tussen stad en platteland.

* Opgenomen in regressie/mediatie-modellen: stad/platteland, alleenwonend, inkomen, opleiding, gender, leeftijd, en woontijd. Alleen significante effecten vermeld.

Burgerpanels over verschuivingen in de maatschappij

Niet alles blijft zoals het is. In 2015 heeft Nederland een stroom van vluchtende mensen gekend, vele van hen zullen blijven. We hebben aan de panelleden gevraagd hoe zij aankijken tegen de volgende hypothetische gebeurtenissen met betrekking tot mensen zonder Friese achtergrond.

Verskil in verscheidenheid contacten tussen groepen (indexscore)

Geen Fries verstaan geen bezwaar

Bijna 90% van de panelleden vindt het geen bezwaar als de buren geen Fries kunnen verstaan. Het percentage 'geen bezwaar' ligt een stuk lager wanneer er hypothetisch drie vluchtelingengezinnen in de straat komen wonen, er een asielzoekerscentrum zou komen of er een moskee zou worden gebouwd. Naarmate de schaal van de verandering toeneemt lijkt het percentage dat geen bezwaren heeft af te nemen.

Burgerpanels over verscheidenheid in contacten

In een buurt is niet iedereen gelijk. In hoeverre is er verscheidenheid in de contacten van de panelleden? Hiervoor is een verscheidenheidsindex berekend waarbij 0% betekent dat er totaal niet wordt omgegaan met anderen en 100% dat men met alle groepen, waarvan men op de hoogte is dat deze in de buurt wonen, contact heeft. Contact bestaat uit een praatje maken of goede bekenden/vrienden zijn.

Verscheidenheidsindex
totale panel:

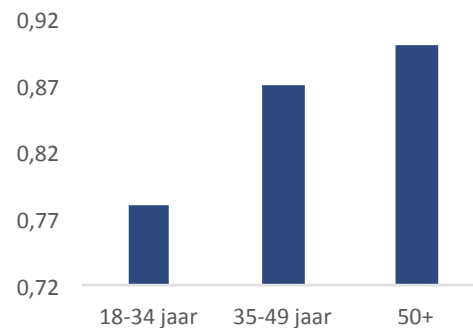

In hoeverre heeft u contact met buurtgenoten:

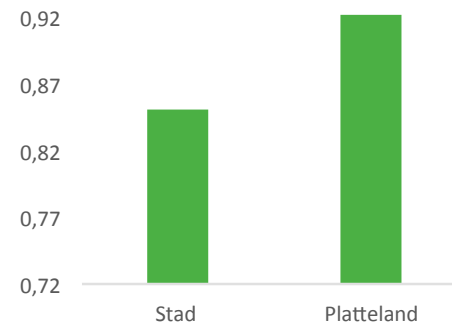
- ouder dan 70 jaar
- van tussen de 15 en 25 jaar
- die minder dan 5 jaar in de buurt wonen
- die geboren en getogen zijn in de buurt
- die allochtoon zijn
- die geen Fries spreken
- die wel Fries spreken
- die hoger opgeleid zijn dan u
- die lager opgeleid zijn dan u
- met een ander geloof of levensovertuiging dan u

Verskil in verscheidenheid contacten tussen groepen (indexscore)

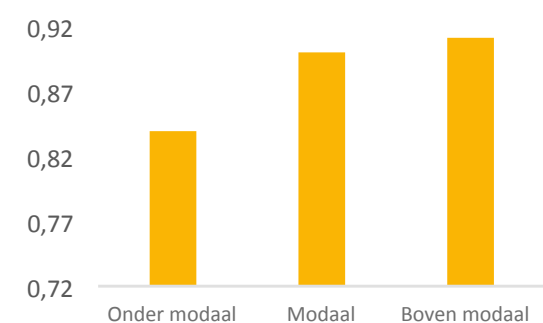
leeftijd

stad/platteland

inkomen

Vooral jongvolwassenen hebben weinig verscheidenheid in contacten in de buurt

Allereerst valt op dat de verscheidenheidsindex over het algemeen zeer hoog is. Gemiddeld hebben de panelleden met 88% van de groepen waarvan men weet dat deze in de buurt wonen contact. De jongvolwassenen panelleden (18-34 jaar) scoren in vergelijking met de oudere leeftijdscategorieën een stuk lager op de verscheidenheidsindex. De verscheidenheid in de groepen waarmee zij contact hebben is dus lager dan bij de oudere panelleden. Ook valt op dat men op het platteland met bijna alle groepen die ment kent contacten onderhoudt (92%), meer dan de panelleden uit de stad. De leden die boven modaal verdienen scoren ook hoger op de verscheidenheidsindex in vergelijking met degenen die modaal of onder modaal verdienen.

Burgerpanels over hulp aanbieden en krijgen

Mensen kunnen elkaar op verschillende manieren helpen. In hoeverre zijn de panelleden bereid buurtgenoten te helpen en wat verwachten zij zelf van de burens als zij hulp nodig hebben?

Grote bereidheid tot helpen burens indien nodig

Het overgrote deel van de panelleden zegt zeer bereid te zijn om buurtgenoten te helpen als men dit nodig heeft. Ruim de helft (52%) geeft aan dat zij voor simpele taken zelf ook liever hulp van hun burens ontvangen dan van een instantie. Daarentegen is ook de helft van de leden van mening dat niet iedereen in de buurt hulp van burens kan verwachten. Wat betreft plichtsgevoel tot hulp aan de burens vindt 38% dat het de plicht van burens is om voor elkaar te zorgen als dit nodig is. Dit plichtsgevoel is iets sterker op het platteland. Het aanbod voor hulp aan burens is in ieder geval volop aanwezig, zowel op het platteland als in de stad.

Burgerpanels over betekenis 'iepen mienskip'

Iepen mienskip: De kracht van de Friezen, hun onderlinge verbondenheid. Met de blik naar buiten. Naar de rest van Nederland en Europa

(bron: www.2018.nl)

58%

kent het

29%

wel eens van gehoord

13%

ken ik niet

Een greep uit antwoorden van de panelleden:

'Aandacht voor elkaar en waar nodig hulp bieden.' **'??? (Ik spreek geen Fries).'** 'Als buurtbewoners elkaar helpen, respecteren en klaar staan voor elkaar.'

'Dat de minsken elkoar sjen en groetsje, freegje nei sûnens en ree binne elkoar te helpen as dat nedich en mooglik is.' 'Ik dacht eerst met z'n allen in hetzelfde schuitje, maar toen ik het googelde zag ik : open samenleving.' 'Ik kan me daar moeilijk een idee over vormen.'

'In iepen mienskip is in mienskip dêr't men foar inoar klear stiet as dêr ferlet fan is.'

'Mei guon kin it freonskip wurde.' 'Dat in een gemeenschap mensen voor elkaar open staan op elkaar te steunen en te helpen.'

'Een open tolerante gemeenschap.' 'Er voor elkaar zijn.' **'Iets met open mensheid ofzo..'** 'Samen zorgen voor een betere leefomgeving.'

'Geen idee, ik vind een bedachte term voor iets dat gangbaar (open zijn naar anderen, mekaar helpen, etc. etc.) zou moet zijn onzin.'

'Etiketjes plakken om 't populair te maken, beetje overdreven.'

'Het begrip mienskip wordt momenteel misbruikt om allerlei bezuinigingen te maskeren. Ik krijg zo langzamerhand een hekel aan dat Mienskipgedachtengoed.'

'Het open staan voor je buurt gemeenschap en elkaar helpen zowaar je kunt.' 'Iets wat schijnbaar alleen voor Friezen telt en anderen uitsluit.'

'Open ...schip? Ik zou het niet weten wat het betekent.' 'Met elkaar en naast elkaar met respect voor elkaar samenleven.'

'Mensen die voor elkaar open staan, begrip voor elkaar tonen en elkaar willen helpen.' **'Met elkaar voor elkaar.'**

'Ik ken het begrip, maar weet niet precies wat het in de praktijk inhoudt.' **'Iepen mienskip is voor mij de gemeenschap van mensen die zich met Fryslân en zijn bewoners verbonden voelen en die verbondenheid graag met anderen delen.'**

'Je hoort het te vaak voorbij komen, en ik weet niet of dat wel zo positief is. Het wordt je bijna opgedrongen maar vooral alles met elkaar te doen.'

'Open en verbonden zijn met elkaar. Dat is de kracht van de Friezen.' 'Open gemeenschap waarbij iedereen welkom is en mag zijn wie ze mogen zijn.'

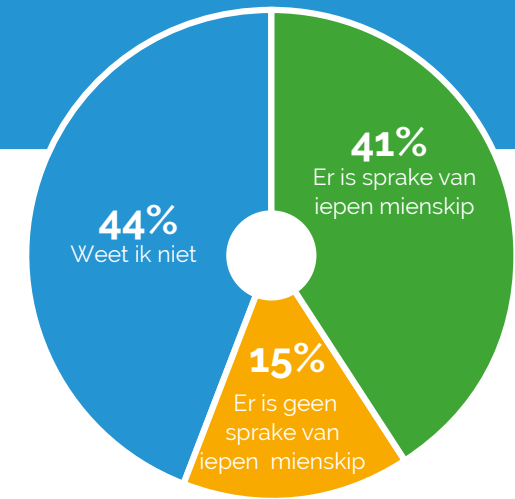
'Open staan voor andere mensen en culturen.' 'Term wel eens gehoord. Ik spreek geen Fries. Ik dacht Open Gemeenschap. Komt er volgens mij op neer: de overheid trekt zich terug en zegt: jullie zoeken het maar uit (en wij geven er een mooie naam aan). Kortom gewoon een ordinaire bezuiniging.'

'Term zonder inhoud.' **'Tolerante samenleving, waarin men elkaar helpt.'** **'Wel eens van gehoord, maar niet duidelijk wat er nu precies mee wordt bedoeld.'** **'Gemeenschapsgevoel dat open staat voor nieuwkomers en veranderingen.'**

'Een buurt die open staat voor iedereen.'

Burgerpanels over aanwezigheid iepen mienskip in Fryslân

Het merendeel (87%) van de panelleden weet dus wat de iepen mienskip is of heeft er wel eens van gehoord. Aan deze mensen is gevraagd of men vindt dat er binnen Fryslân sprake is van een iepen mienskip en hierbij een korte toelichting te geven. Opvallend is dat krap de helft (44%) niet weet of er sprake is van iepen mienskip in Fryslân. Hieronder een greep uit de antwoorden:

41%

Er is sprake van iepen mienskip

.....

- 'Als "Hollander" ben ik steeds prettig ontvangen in de twee zeer kleine gemeenschappen waar ik vrij lang heb gewoond.'
- 'Als je een beetje wilt hoor je er zo bij en staan mensen open voor elkaar.'
- 'Als je jezelf bent kun je in Fryslân heel ver komen.'
- 'Binnen onze wijk heeft iedereen de mogelijkheid om mee te denken en te doen.'
- 'De measte minsken geane goed mei elkoar om.'
- 'Denk dat het zo is, weet dat men in eerste instantie de kat uit de boom wil kijken en soms wat nukkig kan reageren. Maar als men even gewend is je welkom bent.'
- 'Er zijn veel verenigingen en veel initiatieven.'
- 'Ik denk dat de Friezen meer open zijn dan menigeen denkt.'
- 'Wel in de dorpjes, niet in de steden.'

15%

Er is geen sprake van iepen mienskip

.....

- 'Niet overal, in de kleine woongemeenschappen meer dan in de grotere plaatsen.'
- 'De hedendaagse mens beperkt de mienskip tot zichzelf.'
- 'Er is vaak alleen een mienskip van gelijkgezinden.'
- 'Er zijn nog plaatsen waar buitenstaanders met wantrouwen worden bekeken.'
- 'Heeft niet iedereen behoefte aan.'
- 'Het is m.i. een hipsterbegrip, en wordt vaak gebruikt om noodzakelijke voorzieningen af te bouwen, in de hoop dat vrijwilligers te hulp schieten.'
- 'Iepen mienskip zie ik als een ideaal waarnaar je altijd op weg bent.'
- 'Ik denk dat Fryslân een gesloten gemeenschap is en dat buitenstaanders grote moeite hebben om "er bij te horen".'
- 'Juist deze uitspraak in het Fries geeft al aan dat dat niet het geval is. Ik als niet Fries moet er dan op een andere manier achter zien te komen wat de betekenis is.'

Bijna de helft van de panelleden weet niet of er sprake is van iepen mienskip

44%
Weet ik niet

.....

- 'Dat hangt helemaal af van je woonsituatie. In mijn dorp is er in de oude wijken sprake van mienskip maar in de nieuwe niet.'
- 'Definitie weet ik niet, daardoor weet ik dit antwoord ook niet.'
- 'Geen idee.'
- 'Heb ik geen zicht op.'
- 'Het is zo'n vaag begrip, kan overal op slaan.'
- 'Weet er niks van. Meer een kreet.'

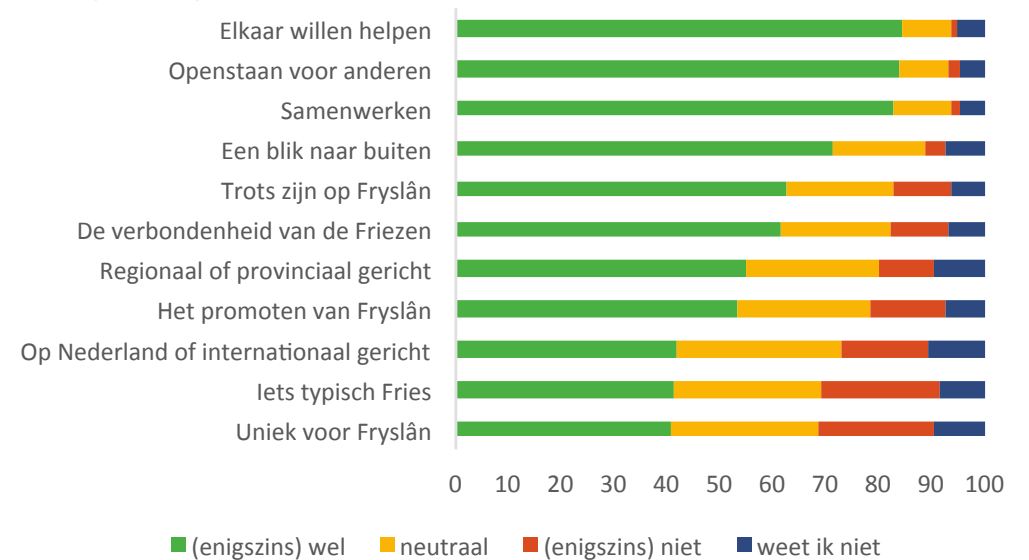

Burgerpanels over onderdelen van 'iepen mienskip'

Aan de panelleden is een lijst voorgelegd met zaken waarbij is gevraagd in hoeverre men vindt dat deze onderdeel uitmaken van de iepen mienskip. Deze lijst is uiteraard niet volledig. Toch levert dit wel een aantal opvallende resultaten op. De top 3 bestaat uit het willen helpen van elkaar, openstaan voor anderen en samenwerken. De blik naar buiten met betrekking tot Nederland en Europa wordt minder als onderdeel van de iepen mienskip gezien, daarentegen staan 'iets typisch Fries' en 'uniek voor Fryslân' nog lager op de ranglijst. Het wordt dus ook niet gezien als iets wat typisch of uniek is voor Fryslân. De panelleden geven aan dat het wat hen betreft vooral gaat om universele zaken als helpen, samenwerken en openstaan voor anderen.

Ranking van zaken die volgens de panelleden onderdeel zijn van een 'iepen mienskip' (in percentages)

Culturele hoofdstad 2018

Er zijn nagenoeg geen panelleden die niet weten dat Leeuwarden-Fryslân Culturele Hoofdstad van Europa is in 2018, 96% geeft aan hiervan op de hoogte te zijn. Ruim de helft (61%) vindt dit een positieve ontwikkeling. Wanneer wordt gevraagd of men ook gaat deelnemen aan één van de activiteiten rond de Culturele Hoofdstad 2018 geeft iets minder dan de helft (43%) aan dat zij (waarschijnlijk) wel deel zullen nemen. Daarentegen geeft bijna één op de drie panelleden aan (waarschijnlijk) niet deel te nemen en 1 op de 3 is er nog niet uit. Wanneer wordt gevraagd of men zelf iets organiseert of op een andere manier privé betrokken bij de Culturele Hoofdstad, meer dan de helft van de panelleden (54%) zegt niet betrokken te zijn en dit ook niet van plan is. Daarnaast geeft 1 op de 3 aan dit (nog) niet te weten. Van alle panelleden geeft 15% aan dat zij wel iets organiseren of privé betrokken zijn of dit van plan zijn.

Bent u van plan om deel te nemen aan één van de activiteiten rond de Culturele Hoofdstad 2018?

43% ja (waarschijnlijk) wel 34% weet ik nog niet 23% nee (waarschijnlijk) niet

Organiseert u zelf iets, of bent u op een andere manier privé betrokken bij de Culturele hoofdstad?

15% ja (waarschijnlijk) wel 31% weet ik nog niet 54% nee (waarschijnlijk) niet

Conclusie

Meten en monitoren iepen mienskip

Iepen mienskip is een nieuw begrip geïntroduceerd door de Culturele Hoofdstad Leeuwarden-Fryslân 2018. Het Fries Sociaal Planbureau (FSP) heeft, samen met gemeente Leeuwarden en de Provincie, een methode ontwikkeld om de 'iepen mienskip' in de provincie te meten en te monitoren. Daarvoor zijn scores ontwikkeld voor 'iepen' en 'mienskip'. Op een schaal van 1 tot 5 scoort de provincie gemiddeld een 3,5 op 'iepen' en een 3,6 op 'mienskip'. Het gaat hierbij om de ervaren openheid (iepen) en het ervaren gemeenschapsgevoel (mienskip) in de buurt.

Platteland heeft meer mienskip

Op het platteland wordt een hogere mate van mienskip ervaren. Opvallend is dat er geen verschillen zijn tussen stad en platteland als het gaat om de ervaren openheid in de buurt. Een onderdeel van de 'mienskip' is sociaal contact met burens. Niet iedereen heeft behoefte aan burenscontact. Bijna één op de vier panelleden heeft geen tot weinig behoefte aan contact met de burens. Stedelingen hebben minder behoefte aan contact dan mensen op het platteland. Dat stedelingen geen behoefte hebben aan contact betekent niet dat zij geen openheid in de buurt ervaren.

Hulp nodig? Vraag de burens!

Het overgrote deel van de panelleden zegt zeer bereid te zijn om buurtgenoten te helpen als men dit nodig heeft. Zo geeft bijna driekwart aan voor de post of planten te willen zorgen en ook geeft 86% van de leden aan het geen probleem te vinden om af en toe boodschappen te doen. Ook voor de iets meer belastende zaken als vaak boodschappen doen of huishoudelijk werk en klusjes verrichten, geven ruim zes op de tien leden aan dit te willen doen.

En verder...

Dit rapport geeft weer hoe de panelleden aankijken tegen de 'iepen mienskip' in hun buurt en de Culturele Hoofdstad 2018. Het overgrote deel (87%) weet wat de 'iepen mienskip' betekent of heeft er wel eens van gehoord, maar de opvattingen lopen uiteen. Daarnaast is het algemeen bekend dat Leeuwarden—Fryslân Culturele Hoofdstad van Europa is in 2018. Op dit moment geeft ongeveer een kwart van de leden aan (waarschijnlijk) niet deel te nemen aan de activiteiten die worden georganiseerd rond de Culturele Hoofdstad. Het Fries Sociaal Planbureau herhaalt samen met gemeente Leeuwarden en de Provincie dit onderzoek in 2018. De vraag is hoe de 'iepen mienskip' zich dan heeft ontwikkeld en hoe men de Culturele Hoofdstad heeft ervaren.

Colofon

Burgerpanels over iepen mienskip
December 2016

Auteur

Miranda Visser

Vormgeving

Jongens van de Jong

www.panelfryslan.nl

Bronnen/Links:

- www.2018.nl
- Bidbook LWD2018

PANEL FRYSLÂN

FRIES SOCIAAL
PLANBUREAU

Westersingel 4
8913 CK Leeuwarden
T (058) 234 85 00
www.friessociaalplanbureau.nl